

תצוגת הבקר הארצית 1995 – גני התערוכה, תל אביב

חיים שטורמן – "און"

פתיח

לרפתני ישראל, וממירה חלק מתקציב הפרסום שלה לצורך זה, מתוך הערכה שגם זה פרסום, סיכמנו לעצמנו שזה יהיה צעד נכון, יעשיר את החג וכולנו נצא נשכרים.

התערוכה אורגנה במתכונתה הרגילה. תוכנו נושאי התערוכה. מחשב ספר העדר בניצוחו של דוד דרור פעל נהדר, כרגיל. דוד עבר וחיפש את הפרות. כל המערכת המשומנת כל כך של הציווד והעבודה, באמצעות פרייני "און", איסוף הפרות טרם שחר והחזרתם בערב על ידי המזריעים – כולן פעלו כרגיל, ללא פגם, והעיקר – הרפתנים שמסכימים להצטרף למאמץ ולשלוח את פרותיהם, יפות, נקיות וגאות לתערוכה.

והשנה – תודה מיוחדת למועצת החלב, ויוסי דרור נציגה, וחברת פרומרקט, מפיקת הפרויקט, בדמותן של אסנת, גלי וכרמית שלא חסכו כל מאמץ כדי שהעסק יראה "כמו שצריך".

ועתה לענייני התערוכה גופה. כבכל שנה מוצגים בתערוכה שני נושאים:

- ◁ הנושא המרכזי – בנות פרים נבחנים חדשים.
- ◁ נושאים מעניינים אחרים והשנה – פרות מצטיינות בעדר הישראלי.

בנות פרים נבחנים

מאז תערוכת אשתקד נבחנו עוד 27 פרים חדשים. מהם נמצאו 4 פרים טובים, ברמת שימוש בישראל והם: שנה 3258, אלויס 3259, סקורר 3274 ופוסטר 3272.

בשלב זה הוחלט להכניס לעבודה את שנה וסקורר. אלויס יכנס לבדיקת אופן ההמלטה

רבות נכתב ושודר על "חגיגת המיליארד" שהתקיימה בגני התערוכה בתל אביב ב-1.6.95. ברצוני לסכם את חלקנו בחגיגה – את תצוגת הפרות הארצית על שם משה הימן ז"ל שהיא לנו למסורת רבת שנים והשגים, והפעם נעשתה "קצת אחרת".

אקדים ואומר שתערוכה זאת תיחשב בוודאי בתולדות תערוכות הבקר כתערוכה בעלת מירב השיאים והמחמאות. המקום היה נהדר, הדשא וצל העצים, תשומת הלב שניתנה לכל הפרטים, החל מהמדליות האישיות לכל פרה, השלטים היפים, רשת הצל שהנעימה את החום וכלה באירגון המושלם, נקיון הפרות והשטה, הנושאים המגוונים, הסגנון החדש, המשתף ומערב את הקהל בבחירה שתתאים אף הוא לאווירה הטובה, הסביבה המרגשת, המזונונים העשירים, נוכחות רמי המעלה והמצחיקנים, תל אביב הקרובה כל כך, והקרבה הגיאוגרפית לכל רפתני הארץ – הכל ביחד נתן תחושת התעלות של ממש לכל המשתתפים, כמו שנאמר – בסקלה של עשר – זה היה 11.

יש בעיה עם עליה לגבהים כאלה – איך להמשיך? ועל כך – בסיכום.

קצת להסטורית התערוכה בתל אביב.

התלבטנו קשות אם לצאת מאתר התערוכות ב"און" ולצרף את התערוכה – לשם. יש יתרון רב בשמרנות ובמסורת, שהן אינן ניידות ומטות לנפול כאשר הרוח כבר לא נושבת. אך כאשר נתבקשנו לעשות זאת והתברר לנו שמועצת החלב מבצעת את חגיגות המיליארד כחג

בעל מבחן החמ"מ הגבוה ביותר. הוא מצטיין בעיקר בריכוז המוצקים בחלב בנותיו והוא בין הפרים המרוכזים ביותר, אף בין הפרים נמוכי התנובה. אכן א"ה לכמות חלב בנותיו היא נמוכה יחסית. תכונות אלה מעלות את ערכו בחישובי חמ"מ עד למיקומו הנוכחי.

לשמחתנו – אף התכונות הגופניות של בנותיו הן כממוצע בערכי העטין וטובות מאד בתכונות הגוף, גודל, חלבנות ורגליים. הפר צעיר עם מחסן זרמה גדול וכשיר לעבודה. עדיין לפניו שתי משוכות לעבור – הראשונה היא מבחן האמינות למבחן הנוכחי, כאשר בנותיו תתקדמנה בימי החליבה שלהן, והשניה – מבחן אופן ההמלטה שבו יתברר אם הפר מתאים אף לעגלות.

בלבד, וזאת כדי לקדמו אם יצליח במבחן הבא. פוסטר יישאר בשלב זה מחוץ למיכל בשל השיפוט הגופני הגרוע מאד והחמ"מ הנמוך יחסית של בנותיו. מן הראוי להזכיר, שבנות הפרים הן בדרך כלל מבכירות ששיפוטן הגופני נעשה תקופה לא ארוכה לפני התערוכה ושמוצע שיפוט זה הוא המרכיב את לוח הפרים.

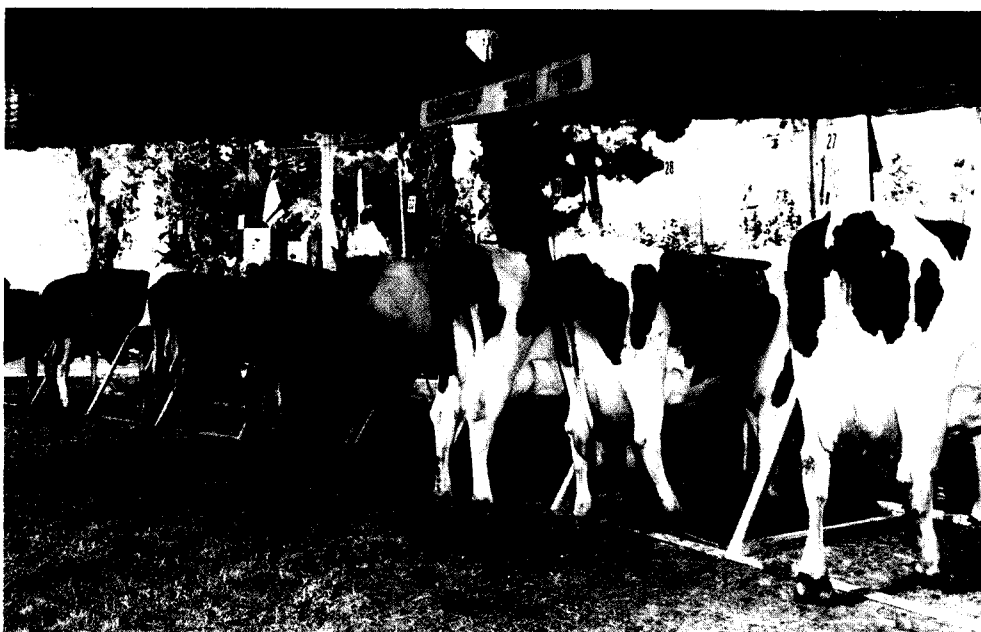
לכן אנו מצפים וצפויים לפגוש בתערוכה מדגם פרות ששיפוטן הגופני דומה ללוח הפרים.

◀ **שנף 3258** בן פוני (שהוא בן פרחח) ובשן 2721 בת לבלר מקיבוץ חפץ־חיים, מבחנו מובא כאן בצמוד:

בין ארבעת הפרים החדשים שנף הוא הפר

שיפוט גופני						תכונות ייצור					
הישנות חמ"מ ק"ג	חלבון ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	חלב ק"ג	הישנות עטין כללי	מיקום פטמות	רגליים	אופי חלבני	ציון כללי		
92	482	11.0	+13	13.0	+15	-55	76	95	99	105	94

הערה: 100 = ממוצע

שורת בנות "שנף".

בגיל 9 והגיעה ל-100,000 ליטר בתחלובתה השביעית. למנסה היו 3 בנים בפריה. פיר הצעיר בן קאי, שעדיין בהמתנה, סנו בן סנדנץ שנבחן ויצא וסקורר. סקורר הוא אור לעיניים. בנותיו יפהפיות, כמעט כמו בנות טבע האגדי. אגב, גם הוא וגם טבע הם נכדי עמיר שהשאיר אחריו בנות עם מבנה גוף נהדר. מבחנו של סקורר מובא כאן בצמוד.

במשך תקופת ההמתנה שלו שימשה זרמתו לתערוכת זרמת פרים הקרויה "שמיקס" 665, שבה עורבבו בזמן ההכנה מספר פרי שרולה וסקורר כנציג גזע הולשטיין בהנחה שתהיה לתערוכת זאת פוריות טובה יותר. כל בת "שמיקס" שהיא שחורה-לבנה היא בת סקורר. הפרה המצטיינת בין בנות סקורר שהיו

בתערוכה הוצגו 13 מבנותיו, שהן מדגם מייצג את אופיו וגראו עוד יותר טוב מאשר בלוח, בעיקר בעטיניהן. בראשן עמדה סבתן, אמו של שגף - בשן 2721 בת לבלר מחפץ-חיים. הפרה כמעט בת עשר, בתחלובתה ה-6, יפה וחזקה ומניבה עדיין למעלה מ-40 ליטר ביום.

בת שגף היפה ביותר בתערוכה היתה הפרה דון 4581, נכדת רשם מקיבוץ רמת הכובש, שבלטה בעיקר בעטיניה המפותחים, מיקום הפטמות המאוזן ורגליה החזקות.

◀ **סקורר 3274** בן סקריט האמריקאי (נכד אלוויושן) ומנסה 3246 בת עמיר מקיבוץ שריד. אמו של סקורר היתה אחת הפרות המניבות ביותר בארץ, פרה יפה וחזקה שיצאה מעדרה

תכונות ייצור

שיפוט גופני

הישנות חמ"מ	חלבון	שומן	חלב	הישנות עטין	מיקום	רגליים	אופי	ציון
%	ק"ג	%	ק"ג	כללי	פטמות		חלבני	כללי
94	436	11.3	+0.06	13.6	171	+0.80	104	98

שורת בנות "סקורר".

בפריה – הלגן 2252.

עופר 1843 בת עמיר מקיבוץ שריד, פרה בתחלובתה ה-11 וכבת עמיר מפגינה גם היא את התכונות הגופניות שמוריש אביה. ייצרה מעל 135,000 ליטר עד עתה עם ריכוזיות מתקבלת על הדעת.

5008 בת זרור מעין החורש שהיא גם אלופה וגם אם לשלושה פרים – סיור 2363 בן סטרבר, עמזר 3300 בן עמית ומזור 3558 בן מסטר. היא בתחלובתה העשירית ומיוחדותה – ריכוזיות חלבה גם בשומן וגם בחלבון. יצרה מעל 120,000 ליטר חלב עד היום.

דנדש 779 בת עמיר (גם היא) ממסילות שהניבה יותר מ-110,000 ליטר, היא בתחלובתה ה-8 ועטיניה עדיין יפים כשל פרה צעירה. מצטיינת בעיקר בתנובתה ליום חליבה – 42.7 ליטר.

לימונית 418 בת לייזר משדה אליהו, גם היא אם לפר – שלם 2341 בן שץ שיצא בזמנו. הפרה בתחלובתה העשירית והניבה יותר מ-105,000 ליטר חלב ועדיין מתפקדת ללא בעיות.

בתערוכה היתה **חסה 4404**, נכדת פר מעורב (טיל או שבק), מקיבוץ העוגן. בנות סקורר הן בעלות מבנה גוף בינוני בגודלו עם מערכת עטין, פטמות ומיקום פטמות יפהפיים, צמודים לגוף ונוחים לחליבה.

כשם שבנות שוף שבתערוכה נראו יותר יפות מייצוגן בלוח – כך בנות סקורר נראו דווקא פחות יפות מאשר הרושם שמתקבל מהן בשדה והיה קשה לבחור פרה באמת יפהפיה מבין הפרות המוצגות.

◀ פרות מצטיינות

אלופות. האלופות הן פרות שהניבו למעלה מ-100,000 ליטר חלב בימי חייהן. הן תמיד פרות מבוגרות, בתחלובתן השמינית ויותר. השנה הובאו חמש אלופות לתערוכה, שכל אחת מהן – סיפור.

ערפלה 2142 בת סנטור מעין הנצי"ב שהיא הפרה הזקנה ביותר בתערוכה ושהניבה ב-13 תחלובות יותר מ-155,000 ליטר חלב. אחת מן הפרות גבוהות התנובה בעולם. היה לה בן אחד

שלחן הנשיאות של הכנס, עם דניאל פרי, דן קלי, חיים שטורמן ותלי שור.

◀ פרות שיאניות

בספר העדר הוגדרה "פרה שיאנית" כפרה המגיבה למעלה מ-35 ק"ג חמ"מ ליום כלכלה שהם כ-12,775 ק"ג חמ"מ לפרה החולבת 305 יום.

לכן, לקבוצה השיאנית נבחרו פרות המגיבות יותר מ-12,500 ק"ג חמ"מ בתנובה שנתית מתוקנת - 305 ימי חליבה.

הובאו 9 פרות שבתחילתן האחרונה היו שיאניות והן מן הפרות גבוהות התנובה ביותר בישראל השנה. הפרות היו מסודרות לפי תנובתן. כמה פרטים מעניינים עליהן:

בעמדה מס' 10 עמדה **צצה** 1575 **מבנידרור** שהינה פרה שיאנית על אף היותה נחלבת פעמיים ביום.

בעמדה מס' 12 - **מעין החורש** שנוולדה מהעברת עוברים ויש לה עוד 7 אחיות במשק.

בעמדה מס' 14 - **גורלית** 862 **מיסודות** היא בת של גדות 2348, שנמצאת בקבוצת האמהות לפרים, האם של גויל.

◀ אמהות לפרים

השנה הובאו 6 אמהות לפרים, חמישה מהם ילידי 1994 והאחד, שגן 3250 הוא יליד 1990, פר נבחן.

גדות 2348 מיסודות בת כיל 3089 היא אמו של גויל 3571 בן גנון האמריקאי. גדות היא אם לפרה השיאנית גורלית 862 שנמצאת בתערוכה. בנוסף לכך יש לגדות עוד 2 בנות במשק מועמדות ונכדה אחת מועמדת. משפחה טובה. **יונית 62 מכפר מסריק** בת בוטח היא אמו של ויולה 3593 בן וילי 3148. השנה פרה זאת ייצרה הריונות מפרים אמריקאיים על ידי העברת עוברים.

הודיני 580 מגן שמואל בת כח ואמו של סבח 3609 בן סינבד. הודיני היא אחותה מצד האם של העתודה הדס 431, אמו של משה, גם הוא פר צעיר. מסובך, אבל מבטיח.

דגה 2826 ממושב שיתופי נורדיה בת שטו ואמו של משוט בן מריל. בת העתודה דפנה.

שורת השיאניות.

בחוברת "משק הבקר והחלב, מס' 256, על מאפייניה השונים.

ושלישית – אין מלים בפינו להודות לרפתנים ששלחו את מיטב פרותיהם הזקנות והמועדות לפורענות לתערוכה. עם כל הכבוד לתערוכה, תמיד יש חשש בלב. פה ההזדמנות לומר, שב-45 התערוכות שכבר היו, עברו למעלה מ-2500 פרות ומספר התאונות שואף ל-0. כך שמצד אחד – אין חשש, אך אשרי אדם המפחד תמיד.

◀ תחרות הפרה "חביבת הקהל"

כמובטח בתערוכת 1993, גם השנה התקיימו בחירות לפרה המצטיינת "חביבת הקהל". הבחירה היתה בין 20 הפרות המצטיינות. קראנו לכך גימיק בתוך גימיק, כי הרי

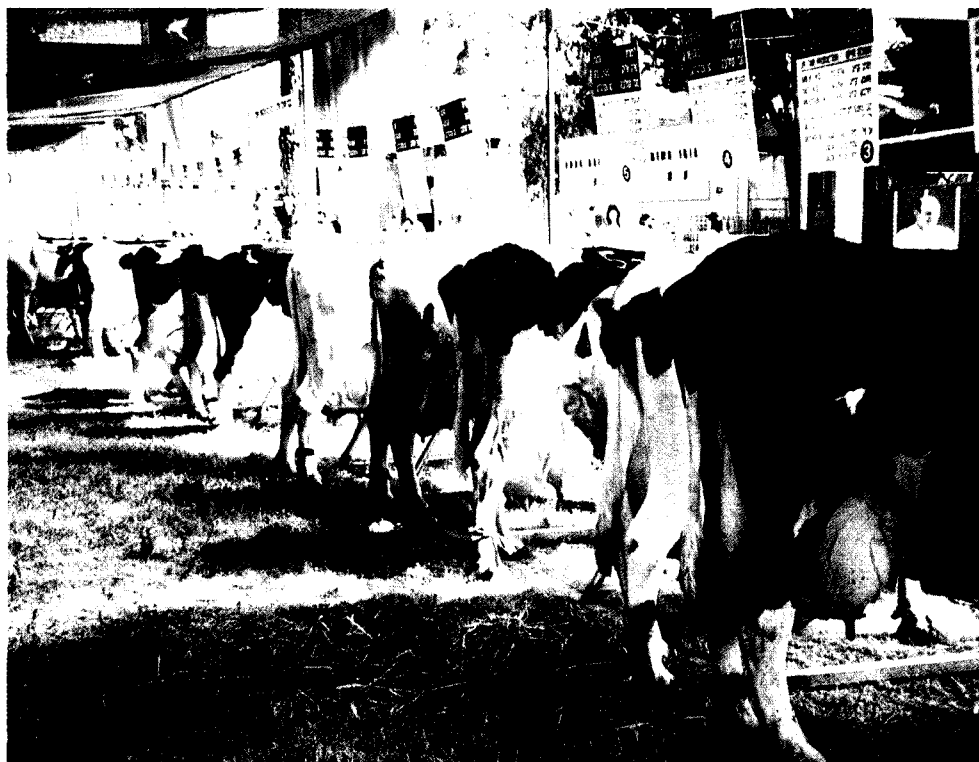
דוגרי 2527 ממושב שיתופי נורדיה בת שץ שהיא אמו של הגר 3594 בן הולידיו. גם היא בת העתודה דפנה והשתיים אחיות מצד האם.

בשן 2721 מקיבוץ חפץ חיים בת לבלר היא אמו של שוף 3258, שהוא כבר פר נבחן ובנותיו בתערוכה. בשן עמדה כסבתא בשורה עם נכדותיה – להתרשמות וגם לבחירת מצטיינת.

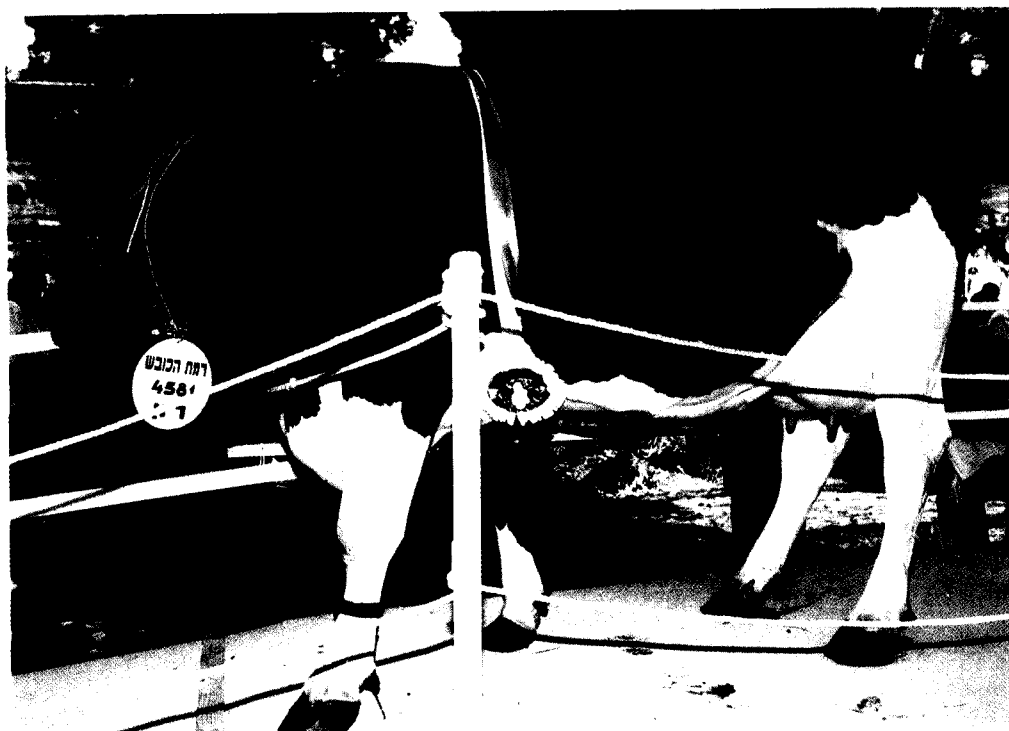
ככלל, ברצוני לציין כמה נקודות בקבוצת 20 הפרות האלה, **נבחרת המדינה**.

ראשית – לא כל הפרות הטובות הופיעו שם, מי בגלל מרחק גיאוגרפי ומי בגלל מצב הריונה, גילה המתקדם או הסגר פה וטלפיים שמנע מהפרות הצפוניות מאד להגיע.

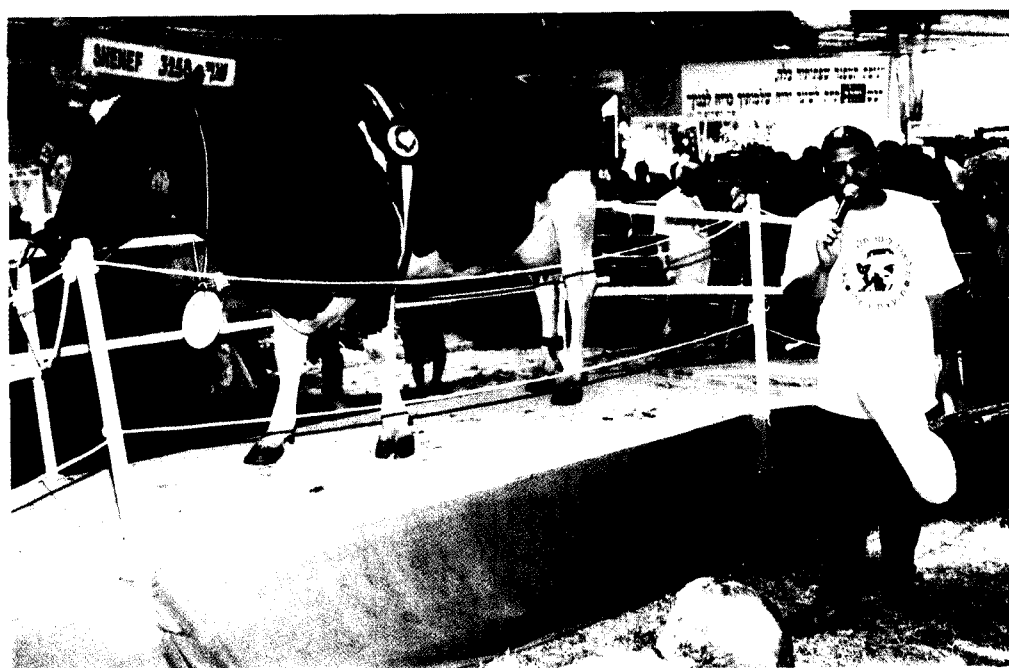
שנית – אוכלוסית הפרות המצטיינות בספר העדר, לסוגיהן השונים תוארה על ידי דוד דרור

שורת האלופות.

בת "שנף" על הבמה, מרשימה בהחלט.

בת "סקורר" על הבמה שומעת שבחיה מפי דוד דרור.

התערוכה נוצרה לצורך הצגת בנות הפרים החדשים, הגימיק הראשון – נושאים מעניינים ובתוכו בחירת הקהל RATING, שהוא צו האופנה – גימיק שני, שאגב כבר נעשה בתערוכה לפני שנתיים. ובין אלה הבוחרים נכונה – הגרלת "סוף שבוע" – גימיק שלישי.

מקום	פרה	אב	המשק	מספר מצביעים
ראשון	יונית 62	בוטח	כפר מסריק	62
שני א'	ערפלה 2142	סנטור	עין הנציב	58
שני ב'	לימונית 418	לייזר	שדה אליהו	58

בימים אלה, כאשר הוויכוח עדיין ניטש בנושא תכנית השידוך והחשיבות של מרכיבי צורת הפרה והייצור, הבחירה שיקפה את דעת הציבור. ההתרגשות התקשורתית סביב 'יונית' הונצחה על גבי כל המרקעים.

"יונית" חביבת הקהל.

חוץ מזה – הכל טוב, כפי שנאמר בפתיח. היה טוב ועתה עלינו לעשות חושבים, כיצד להמשיך את המומנטום ולהתקדם. עלינו לשמור על המידה הנכונה בחשיבות היופי מול הייצור ולא להגזים לא כלפי מעלה ולא כלפי מטה בשום כיוון. עלינו למצוא את הדרך הנכונה והממוחשבת לבחירת פר לפרה. להתחיל להתחשב בהתקרבותו של הרובוט המלביש את גביעי המכונה, ועקב כך להעלות את ערכו של הפרמטר "מיקום פטמות". והעיקר – עלינו להמשיך ולשמור על אהבת היופי שבענף הרפת, הקשר החברתי בין האנשים, הטפיחה על השכם והידידות, ולשם כך נמשיך ונקיים את המפעלים הארציים שתועלתם בצידם.

לסיכום אתחיל בכמה מילות ביקורת והן אל התקשורת. כל הגופים שעסקו בתערוכה הזאת העריכו את חשיבות התקשורת שתביא את דברנו אל הציבור הישראלי. התקיימה מסיבת עתונאים עם ראשי הענף; התקיימו ראיונות אין ספור על חשיבות הנושאים, על שחיקת הרווחיות (המשכורת שלנו), על היופי ועוד ועוד – מכל זה הגיע רק הנושא ה"תקשורתי" ביותר – בחירת הפרה "חביבת הקהל". ואמנם, חביבה היא וחביבים מגדליה. אך האמנם אין מקום לרצינות בתקשורת בכלל? בשום צורה? אחרי הכל, רפת זה דבר רציני, הוגש בצורה רצינית וזה מה שיצא. מה חבל!

שר החקלאות יעקב צור ורחלי מניפים הגביע.